

Naši koraci ka poboljšanju kvalitete života osoba s posebnim potrebama

U programima javnih potreba Grada Raba više se godina planiraju i provode različiti projekti i aktivnosti unaprijedenja i zaštite zdravlja stanovništva, održivog razvoja na otoku i zaštite okoliša, a sve radi poboljšanja i podizanja kvalitete življenja.

Za realizaciju programa uglavnom je nadležan Grad, ali i ustanove, udruge i društva koja djeluju na otoku. Prihvaćanjem inicijative i donošenjem 2005. godine Odluke o pokretanju projekta i učlanjivanja Grada Raba u Hrvatsku mrežu zdravih gradova, od strane Poglavarstva i Gradskoga vijeća, Grad Rab od 2006. godine postaje novi član Hrvatske mreže Zdravih gradova.

Bez obzira što koordinacijski odbor tek treba prirediti prijedlog aktivnosti projekta Rab – Zdravi grad, slobodni smo iznijeti postignuto za poboljšanje kvalitete života osoba s posebnim potrebama.

Na inicijativu Grada Raba i Osnovne škole Ivana Rabljajina Rab, s ciljem poboljšanja kvalitete života invalidnih osoba koje se kreću isključivo pomoću invalidskih kolica, uz podršku roditelja invalidnih djece i Udruge invalida distrofičara PGŽ, Matična osnovna škola prvi put u 2006. godini dobiva WC za invalidne osobe. Iskazanu potrebu u potpunosti je

realizirao i financirao Grad Rab. S obzirom na to da škola nema lift, rad je u Matičnoj školi prilagođen invalidnoj djeci tako da je nekadašnji rad po specijaliziranim učionicama zamjenjen radom u matičnim učionicama, što je, na žalost, korak unatrag u organizaciji nastave i za učenike i za profesore, ali i jedini mogući način da invalidna djeca mogu redovito pohađati osnovnu školu na Rabu.

Na inicijativu Grada Raba i škole pokrenuta je akcija ugradnje lifta kako bi se invalidne osobe mogle koristiti učionicama na katu, i tako ponovno obavljati nastavu u specijaliziranim učionicama za pojedine predmete. Svi se nadamo, a za to postoje pozitivne naznake, da će uskoro, zajedničkim angažmanom, te financijskim sredstvima Ministarstva mora, turizma, prometa i razvijka, Primorsko-goranske županije i Grada Raba, škola dobiti lift i time mogućnost, sigurnost i slobodu kretanja invalidnih osoba učenika i/ili profesora.

S obzirom na to da se i ranijih godina trud škole, koji je često bio mukotrpan, isplatio pa je tako škola dobila dva parkirna mjesta za invalidnu djecu, uvjereni smo da će kroz aktivnosti predstavnika škole u koordinacijskom odboru Grada Raba, člana Hrvatske mreže zdravih gradova biti puno dobrih ideja i njihovih realizacija.

Cilj je stvoriti uvjete za rad učenika s posebnim potrebama, ali i uvjete koji će omogućiti zapošljavanje osoba s posebnim potrebama. Tko zna, možda i nekih bivših polaznika škole na Rabu koji se sada školjuju u Zagrebu, Rijeci...

Po privatnoj zamolbi obitelji djeteta, polaznika osmog razreda osnovne škole koji boluje od progresivne distrofije mišića, Poglavarstvo Grada Raba je u rujnu 2006. godine donijelo odluku o donaciji finansijskih sredstava u svrhu kupnje nužnog invalidskog pomagala. Isto tako, odlučeno je da se sredstva prikupljena prodajom tombole, prilikom održavanja Gibonijevog koncerta na Rabu, namijene u istu svrhu. Prikupljena novčana sredstva donirana su obitelji u svrhu kupnje električnog liftera za prijenos pacijenata. U nabavci drugog invalidskog pomagala

– elektromotornih kolica za istog učenika, uz Udrugu distrofičara uključio se i prijateljski grad Grada Raba iz Njemačke – Koenigsbrunn, čijom donacijom je učenik dobio nužno pomagalo za poboljšanje kvalitete života. Obitelji djeteta, sada polaznika osmog razreda osnovne škole, a nakon prethodnog razgovora s roditeljima još dvoje djece sa Raba, tjelesno hendikepiranih koji se školju u Centru za odgoj i obrazovanje u Dubravi (zbog tjelesnog invaliditeta nisu u mogućnosti nastaviti srednjoškolsko obrazovanje u svojoj sredini, jer školski prostor nije prilagoden potrebama tjelesnih invalida), ponuđena je pomoć Savjetovališta za djecu, obitelj i mlađe Rab, čiji rad financira Grad Rab, i to u svrhu pomoći oko profesionalne orientacije, podrške djetetu da nastavi školovanje i roditeljima u procesu adaptacije na odvajanje od djeteta tijekom budućeg školovanja.

Sadašnji polaznici škole u Dubravi voljni su tijekom praznika posjetiti sadašnjeg učenika osmog razreda, u smislu zajedničkog provođenja slobodnog vremena te prenošenja vlastitih iskustava u procesu srednjoškolskog obrazovanja. Njihovi su roditelji voljni prenijeti svoja iskustva o odvajanju, prilagodbi i konačnom zadovoljstvu školovanjem svoje djece, te na taj način biti podrška roditeljima čija će djeca u budućnosti morati na školovanje izvan mjesta stalnog boravka. Roditeljima je sugerirano i da sami posjete školu u Dubravi, upoznaju se s načinom rada i oblikom smještaja s obzirom na fizičke osobitosti njihovog djeteta.

U starogradskoj je jezgri 2006. godine, obnovom javnog WC-a izgrađenog 1912. godine, finansijskim sredstvima Grada

Predstavljamo nove članove Hrvatske mreže zdravih gradova

Grad Rab

Otok Rab nalazi se u kvarnerskoj skupini otoka, a od kopna ga dijeli Velebitski kanal. U blizini su mu otoci Pag, Cres, Lošinj i Krk. Otok je dug 22 kilometra, a na najširem dijelu ima 11 kilometara i pomalo podsjeća na vreteno. Klima je mediteranska, 'jadranskoga tipa', s ugodnim toplim ljetima i blagim zimama. Gledan s kopna, otok izgleda surovo, kamenito jer se vidi tek brdski lanac Kamenjak, koji je u suštini blagodat otoka jer ga štiti od bure. Temperatura mora je povoljna za kupanje od svibnja do listopada. Od pustoga Kamenjaka do najzelenijeg dijela, Kalifronta, bogata je lepeza raslinja, od trave i niskoga grmlja do crnike, bora i uljike. Šuma Dundo u središtu Kalifrona prirodni je rezervat u kojem raste stotinjak stabala hrasta plutnjaka. Najveći autohtoni sisavac je zec, a najzastupljenija zvijer kuna bjelica. Od ptica mogu se vidjeti jastreb kokošar i kobac ptičar, te sova i čuk. Prvi tragovi žitelja Raba su iz kamenog doba, a prve pouzdane podatke o stanovnicima Arbe ("Crni otok", zbog nekadašnjih gustih šuma crnogorice?) kako se otok nekada zvao, nalazimo u zapisima grčkih i rimske geografa četiri stoljeća prije Krista. Stanovnici su tada bili ilirski Liburni, a njihovo se naselje nalazilo na mjestu današnjega grada Raba. Kroz minula stoljeća Liburne pobjeđuju Grci, zatim prevladavaju Rimljani (i oni grade svoju utvrdu na mjestu današnjega grada Raba i uskoro dobivaju status municipija, tj. grada), čiji vojni veterani s Istoka donose kršćanstvo, a Rab prvoga biskupa dobiva već u IV. stoljeću, i rapska biskupija traje

sve do početka XIX. stoljeća, kad se ukida i pripaja krčkoj.

Hrvati se sporo probijaju na izrazito zatvoreni otok Rab, pa je to i razlogom što ni jedno naselje na Rabu nema slavensko ime. Hrvatsko ime Rab za nekadašnji Arbe javlja se tek u XV. stoljeću! Hrvati kao stočari i ratari najprije žive dalje od gradova i tek se kasnije sele unutar zidina i miješaju s rimskim potomcima. Još će stoljećima rapski velikaški stalež potjecati iz Venecije i drugih talijanskih gradova. Početkom IX. stoljeća Rab je pod Bizantom, a krajem IX. stoljeća plaća sto dukata godišnjeg danka knezu Branimiru. Od kralja Tomislava do Petra Krešimira IV. traju sukobi s nadolazećim Mlečanima, koji će konačno prevladati i ostati u Dalmaciji, pa i na Rabu, sve do konca XVIII. stoljeća. Rab prosperira i krajem XIV. stoljeća ima 10.000 stanovnika, od čega 5.000 u gradu Rabu! Poslije propasti Venecije dolaze Austrijanci, pa Francuzi, a zatim opet Austrijanci, sve do kraja Prvoga svjetskog rata.

Turizam se počeo razvijati između dva svjetska rata, a jačati poslije 1945. godine. Danas je glavna gospodarska grana na otoku, na kojem se dio stanovništva još bavi ratarstvom, stočarstvom, ribarstvom i vinogradarstvom. Na otoku je danas manje od 10.000 stanovnika, a u gradu Rabu oko 600.

Od 2006. godine Grad Rab je član Hrvatske mreže zdravih gradova.

Duško Popović

popovicdj@yahoo.com

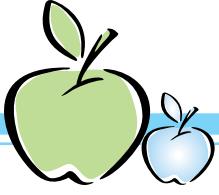
Raba, komunalnog poduzeća Vrelo d.o.o. i Turističke zajednice Grada Raba, od skladišnog prostora napravljen WC za invalide.

Tijekom 2006. godine intenzivirala se suradnja s Udrugom distrofičara PGŽ. S obzirom na to da takve udruge na otoku nemamo, podržavamo članstvo naših sugrađana u Udrizi kroz realizaciju zajedničkih susreta ili dodjelu finansijske potpore. Povodom obilježavanja 30-godišnjice rada, Udruga će tiskati monografiju Kroz život zajedno. Projekt Kroz život zajedno financirali su Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske, Grad Rijeka, Primorsko-goranska županija i Grad Rab.

Daljnje aktivnosti

Ove će se godine dio pokrenutog projekta Kroz život zajedno u našem gradu realizirati putem stručno-edukativnog programa koji obuhvaća predavanje iz primarne

Prijedlog aktivnosti projekta Rab – Zdravi grad

Iako je Grad Rab tek postao članom Hrvatske mreže zdravih gradova, u programima javnih potreba Grada Raba već se više godina planiraju i provode različiti projekti i aktivnosti unaprjeđenja i zaštite zdravlja stanovništva, održivog razvoja na otoku i zaštite okoliša, a sve radi poboljšanja i podizanja kvalitete življjenja.

Za programsку i finansijsku realizaciju programa uglavnom je nadležan Grad, ali i ustanove, udruge i društva koja djeluju na otoku. Među programskim aktivnostima su:

- sudjelovanje u izradi programa održivog razvoja na otoku Rabu;
- višegodišnji Program prevencije ovisnosti ESPEIS (nakon Raba, program su prihvatali i Grad Opatija, te Općina Viškovo);
- Psihološko savjetovalište za djecu, mladež i obitelj pri GDCK Rab;
- sufinanciranje zdravstvene zaštite školske djece i žena iznad standarda HZZO-a;
- različiti programi zaštite okoliša i ekologije (ustanove i udruge – plave zastave na plažama, Zelena zastava za status međunarodne Eko škole, eko radionice GDCK-a, radionice u udruzi za kvalitetu življjenja »Komin«).

Upravni je odjel za razvoj, prostorno

zdravstvene zaštite i problema integriranja distrofičara u društvenoj sredini, a s ciljem unapređenja kvalitete života osoba oboljelih od neuromuskularnih bolesti i invalida drugih kategorija.

Udruga invalida distrofičara PGŽ je 15. ožujka 2007. godine u Rijeci, pod pokroviteljstvom Medicinskog fakulteta i odjela Neurološke klinike KBC Rijeka održala predavanje na temu Mišićna distrofija – pobijediti snagom volje. Pozvani su predstavnici Grada i članovi udruge s Raba. Cilj je bio izložiti najnovija postignuća na polju istraživanja neuromuskularnih oboljenja te fizikalne terapije i rehabilitacije oboljelih.

Što dalje?

Slijedi niz aktivnosti kojima bi se trebale riješiti arhitektonске barijere kako bi građani nesmetano i samostalno mogli koristiti različite javne ustanove, gradsku knjižnicu, Centar za socijalnu skrb, Gradsko društvo Crvenog križa, usluge Udruge umirovljenika..., te niz drugih aktivnosti koje će proizaći iz iskazanih potreba stanovnika Grada Raba, rada koordinacijskog odbora, a sve uz finansijsku potporu lokalne zajednice.

Ines Pulić, dipl. ing. građ.

koordinatorica

rab-urbanizan@inet.hr

Branka Staničić-Kuparić, prof. psihologije,

zamjenica koordinatorice

rab-javne.potrebe@inet.hr

planiranje i javne potrebe Grada Raba, koji prati provođenje većine ovih programa i aktivnosti, u 2005. godini Poglavarstvu Grada Raba i Gradskome vijeću predstavio Programsku deklaraciju Hrvatske mreže zdravih gradova, kao i obrazloženje za pokretanje projekta Rab – Zdravi grad. U konačnici je Gradsko vijeće donijelo odluku o pokretanju projekta i učlanjivanja Grada Raba u Hrvatsku mrežu zdravih gradova, prihvatio Programsku deklaraciju Hrvatske mreže zdravih gradova, donijelo odluku o osiguranju finansijskih sredstava za pokretanje i provođenje programa projekta, imenovao predsjednika Programa, koordinatora te zamjenika koordinatora.

Od 2006. godine Grad je Rab član Hrvatske mreže zdravih gradova. Predstoji nam niz aktivnosti, a prije svega Koordinacijski odbor mora sa sjednicu Gradskoga Poglavarstva i Vijeća prirediti prijedlog aktivnosti projekta Rab – Zdravi grad.

Branka Staničić-Kuparić, prof. psihologije,

zamjenica koordinatorice

rab-javne.potrebe@inet.hr